

***Vámoscsalád Községi
Önkormányzat
2019-2024. évi
gazdasági programja***

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a alapján Vámoscsalád Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az alábbi gazdasági programot készíti a 2015-2019. közötti időszakra vonatkozóan:

I. BEVEZETÉS

A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az önkormányzat képviselő-testülete egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön és a lehetőségek figyelembe vétele mellett fejlődjön is.

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten határozza meg mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével – a megyei térségi koncepciókhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A gazdasági program összeállítása során az alábbi szempontok kerültek figyelembe vételre:

- a képviselő-testület és a polgármester elképzelései
- a lakosság, az önszerveződő közösségek által megfogalmazott elképzelések, igények
- az Önkormányzat jelenlegi illetve várható pénzügyi helyzete

A képviselő-testület a jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe veszi minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, különös tekintettel az éves költségvetési rendeletek elkészítése és összeállítása során.

E program keret jellegű, az elérendő célokat és a végrehajtásukhoz rendelhető eszközöket veszi számba. A program egy irányvonal, amely a gazdasági, közigazgatási, ágazati jogszabályi változásoknak megfelelően bővíthet, alakulhat. Nem biztos, hogy a programban szereplő feladatok teljes mértékben megvalósításra kerülnek, mint ahogy az sem, hogy nem valósul meg olyan feladat, amely nem szerepel a programban. Az elvégzendő feladatok megvalósítását a jogszabályi környezet, a pénzügyi lehetőségek, illetve a település lakóinak akarata nagyban befolyásolhatja.

A célok megvalósításakor a Képviselő-testületnek ügyelnie kell arra, hogy az egyes elképzelések úgy valósuljanak meg, hogy azok a legfőbb célként meghatározottakat segítsék és járuljanak hozzá a részcélok megvalósításához.

A jelen gazdasági programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához biztosítani kell a szükséges anyagi eszközöket.

Az anyagi eszközök megteremtéséhez nem elegendő az évről-évre keletkező források (pl. állami támogatás, helyi bevételek) megléte, hanem szükség van:

- a pályázati lehetőségek felkutatására és kiaknázására,
- az önkormányzat sajátosságaira támaszkodva új lehetőségek keresésére,
- a meglévő források nagyobb mértékű kihasználására.

II.

1. Vámoscsalád község gazdasági helyzetét befolyásoló körülmények

1.1. A Kormány gazdaságpolitikai célkitűzései

A kormány gazdasági programja kitér az állam, a gazdasági, az egészségügyi és az oktatási reformra.

A modern, szolgáltató közigazgatás reformja keretében a kormány:

- folytatni kívánja a korábban megkezdett elektronikus önkormányzati szolgáltatások általánosítását, kibővítését,
- felülvizsgálja az önkormányzatok és a hivatalok által ellátandó feladatokat.

1.2. Vámoscsalád község gazdasági helyzete és a várható változások

1.2.1. A vagyoni helyzet

Az Önkormányzat vagyona a 2019. évi zárómérleg alapján 150.994.868.-Ft.

A vagyon összetételének alakulását az alábbi táblázat mutatja:

adatok e Ft-ban

	2015.12.31	2016.12.31	2017.12.31.	2018.12.31.	2019.12.31.
A) Nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök (ebből)	142.094	128.535	132.256	142.615	134.805
I. Immateriális javak	18	18	786	522	258
II. Tárgyi eszközök (ebből)	139.762	126.002	129.166	142.615	132.233
- Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	129.193	93.915	124.938	139.143	128.424
- Gépek, berendezések felszerelések, járművek	10.569	5.793	3.518	3.472	3.809
- beruházások, felújítások			710		
III. Befektetett pénzügyi eszközök	2.314	2.314	2.314	2.314	2.314

B) Nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközök, ebből	2.043	2.046	2.047	2.033	2.030
I. Készletek					
II. Értékpapírok	2.043	2.046	2.047	2.033	2.030
C) Pénzeszközök, ebből	8.221	13.845	31.019	8.181	9.961
I. Lekötött bankbetétek					
II. Pénztárak, cskek, betétkönyvek	24	42	289	158	51
III. Forintszámlák	8.197	13.803	30.730	8.023	9.910
IV. Devizaszámlák					
D)KÖVETELÉSK	2.167	567	4.614	4.432	4.200
E)EGYÉB SAJÁTOS ESZKÖZOLDALI ELSZÁMOLÁSOK	376				
ESZKÖZÖK MINDÖSSZESEN	154.901	144.993	169.939	160.096	150.995

A vagyon a 2015. évi záró mérleghez viszonyítva 3.906 e Ft-os csökkenést mutat.

Az Önkormányzat ingatlanvagyonának szerkezete 2019.12.31-én a következő:

e Ft-ban

Vagyonelem megnevezése	
Forgalomképtelen törzsvagyon (nem értékesíthető, nem terhelhető, a kötelező feladatok ellátását biztosító vagyon)	59.942.330
Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon (meghatározott feltételekkel értékesíthető, illetve megterhelhető vagyon)	66.155.333
Egyéb (forgalomképes vagyon, amely szabadon értékesíthető és megterhelhető)	2.325.898

Az egyes vagyonelem kategóriákba tartozó ingatlanok felsorolását az önkormányzat vagyonrendeletének melléklete tartalmazza.

1.2.2. A pénzügyi helyzet

Az Önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzetét az elmúlt 4 évben az alábbiak jellemezték:

Az Önkormányzatnak a fizetőképessége fenntartásához négy alkalommal kellett rendkívüli állami támogatást igénybe vennie, működési hitel felvételére azonban nem volt szükség.

Fejlesztési hitel felvételére 2014. évben került sor: az Önkormányzat a 103/2013.(XI.8.) VM rendelet alapján a „kistérségi közlekedési szolgáltatás fejlesztésére falu és tanyagondnoki szolgáltatás ellátásához kapcsolódóan” a már működő Falugondnoki Szolgálat részére új falugondnoki gépjármű beszerzése céljából benyújtott pályázat alapján 10.000.000.-Ft összegű támogatást nyert, mely utófinanszírozással kerül folyósításra. Az Önkormányzat a gépjármű vételárának előfinanszírozására szabad pénzeszközzel nem rendelkezik, ezért 10.000.000.- Ft összegű hitelt igényelt a Porsche Bank Zrt-től. A kölcsön futamideje 5 hónap volt, a kölcsönszerződés alapján a bank az ügylet jellegére tekintettel kamatmentes kölcsönt nyújtott. Ennek visszafizetése látható a 2015. évi beszámolóban.

1.2.3. A költségvetés főbb szerkezete és a várható kiadások

Az Önkormányzat költségvetésének kiadási illetve bevételi főösszege 2015-2019 közötti időszakban az alábbiak szerint alakult:

2015. évben 71.897.000.-Ft.
2016. évben 41.939.499.- Ft.
2017. évben 80.362.587.- Ft
2018. évben 78.123.188.- Ft.
2019. évben 47.843.688 Ft.

Kiadások

A költségvetési működési kiadások az elmúlt 4 évben jelentősen nem változtak, növekedést a személyi juttatások és a munkaadókat terhelő járulékok előirányzatánál a kötelező munkabér emelés (minimálbér, garantált bérminimum emelés, kötelező átsorolások) valamint az okozott, hogy a polgármester nem társadalmi megbízatásúként, hanem főállásúként kívánta ellátni a feladatát. A dologi kiadások nagyságát és arányát az infláció növelte, melyet takarékosabb, megfontoltabb gazdálkodással igyekeztünk ellensúlyozni.

A felhalmozási kiadások (beruházások, felújítások) akkor emelkedtek jelentősebb mértékben, mikor pályázati forrás felhasználásával került sor nagyobb értékű beruházásra.

Az önkormányzat kiemelt költségvetési kiadásainak tendenciája

Az önkormányzat működési kiadásainak tendenciája a költségvetési beszámolók szerint

adatok e Ft-ban					
Megnevezés	2015. évi beszámoló	2016. évi beszámoló	2017. évi beszámoló	2018. évi beszámoló	2019. évi beszámoló
K1. Személyi juttatások	9.406	8.660	11.603	12.255	12.758
K2. Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	2.070	2.054	2.321	2.271	2.428
K3. Dologi kiadások	15.113	12.770	10.031	12.285	18.259
K4. Ellátottak pénzbeli juttatásai	524	503	307	705	672
K5. Egyéb működési célú kiadások	4.053	5.579	4.508	7.823	7.360
K6. Beruházások	710		7.640	2.881	2.820
K7. Felújítások	19.918	3.000	4.402	22.956	2.147
K8. Egyéb felhalmozási célú kiadások	1.600	1.943			600
Költségvetési kiadások összesen	53.394	34.510	40.812	61.176	39.954
Hiteltörlesztés	10.013				
Államháztartáson belüli megelőlegezés visszafizetése	506	282	403	891	801
Finanszírozási kiadások összesen	10.519	282	403	891	801
KIADÁSOK MINDÖSSZESEN	63.913	34.792	41.215	62.067	40.755

Bevételek

2013. évtől az állam az önkormányzatok részére, feladataik ellátásához feladatfinanszírozási rendszer keretében nyújt támogatást.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény 117-118 §-ai alapján az Országgyűlés a helyi önkormányzat kötelezően ellátandó feladataihoz a feladatot meghatározó jogszabályban meghatározott közszolgáltatási szintnek megfelelő ellátásához feladatalapú támogatást biztosít vagy ellátásukhoz a

feladat, a helyi szükségletek alapján jellemző mutatószámok, illetve a lakosságszám alapján nyújt támogatást.

Az önkormányzatok finanszírozásában a korábbi évekhez hasonlóan továbbra is megjelennek a költségvetési törvényjavaslatban érvényesülő általános alapelvek. Ezek többek között a családok támogatását, valamint a foglalkoztatottság további növelését, egyúttal az életszínvonal emelkedését szolgáló intézkedések, azon belül is kiemelt figyelmet fordítva a szülők munkába állásának segítésére.

A 2017-2019. években jelentős változást okozott a minimálbér és a garantált bérminimum nagyarányú emeléséből adódó illetménynövekedés, a költségvetési törvény az ezekhez szükséges fedezetet tartalmazza.

Az általános elvek mellett az önkormányzati finanszírozás tekintetében a jövőre nézve a legfőbb célkitűzés a kiszámíthatóság és a stabilitás megtartása, a működési hiány nélküli gazdálkodás fiskális feltételeinek erősítése és a kistélepülések további felzárkózásának elősegítése. Utóbbit segíti elő a beszámítási-kiegészítési rendszer továbbfejlesztése is

A támogatás mértékének meghatározásakor figyelembe vételre kerül:

- takarékos gazdálkodás
- az önkormányzat jogszabályon alapuló elvárt bevétele
- az önkormányzat tényleges saját bevétele.

A feladatfinanszírozás során – az iparűzési adó bevétel, és így az egy főre jutó iparűzési adóerő-képesség változása miatt – az elmúlt 5 évben önkormányzatunkat elvonás is sújtotta, illetve kiegészítésben is részesült.

A legnagyobb arányt bevételeink között mindezek ellenére az állami támogatások jelentik.

Az iparűzési adó bevételünk azokban az években nőtt meg jelentősen, mikor önkormányzatunk közigazgatási területén nagyobb volumenű építési beruházás zajlott (M86-os gyorsforgalmi út építése, tengelysúly-mérő állomás építése), mert a rendszeresen iparűzési adót fizető vállalkozások száma településünkön nem jelentős.

Ez azzal a következménnyel jár, hogy egyre több saját bevétel megszerzésére, illetve pályázati forrás bevonására lesz szükség.

A saját bevételek növelése területén azonban szűk a mozgásterünk. A kormányzat a helyi adó bevételek növelésére ösztönzi az önkormányzatokat, de az adó neveit illetve mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan kell megállapítani.

2020. áprilisában a koronavírus miatti veszélyhelyzetben Magyarország Kormánya a költségvetés alapvető átrendezéséről döntött, létrehozta a Járvány Elleni Védekezés alapját, melybe az önkormányzatuknak a korábban náluk maradó gépjárműadó összegét – önkormányzatunknak tehát 700.000.-Ft-ot – be kell fizetniük.

Önkormányzatunk bevételei 2020. évben ezzel az összeggel csökkenni fognak, az vámoscsaládi lakosok és vállalkozások által 2020. évben már befizetett és majd befizetésre kerülő gépjárműadó teljes egészében a Járvány Elleni Védekezési Alap bevételét képezi.

Jelen pillanatban nem ismert a gépjárműadó-bevétellel kapcsolatos további kormányzati szándék.

Nagymértékű bizonytalanságot okoz a koronavírus-járvány miatti gazdasági visszaesés is, hiszen nem tudható, hogy a településen iparüzési adót fizető cégeket ez milyen mélységben illetve milyen hosszú távon érinti.

Az önkormányzat kiemelt költségvetési bevételeinek tendenciája

	adatok e Ft-ban				
	2015. évi beszámoló	2016. évi beszámoló	2017. évi beszámoló	2018. évi beszámoló	2019. évi beszámoló
B1. Működési célú támogatások államháztartáson belülről	17.190	13.548	21.912	31.419	23.470
B2. Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	12.312	6.500	18.982		4.542
B3. Közhatalmi bevételek	18.097	13.141	4.058	1.705	14.654
B4. Működési bevételek	4.877	5.974	1.496	1.730	2.517
B5. Felhalmozási bevételek		354	1.298	3.635	
B6. Működési célú átvett pénzeszközök	1.677	120		10	80
B7. Felhalmozási célú átvett pénzeszközök					
Költségvetési bevételek összesen	54.153	39.638	27.746	38.499	45.262
Előző évi költségvetési maradvány igénybevétele	17.462	7.958	13.235	30.657	7.890
Államháztartáson belüli megelőlegezés	282	404	891	801	771
Finanszírozási bevételek összesen	17.744	8.389	14.126	31.458	8.661
BEVÉTELEK MINDÖSSZESEN	71.897	48.027	41.872	69.957	53.923

Az alábbi táblázat mutatja a 2015-2019 években befolyt adóbevételeket:

adatok ezer forintban

	2015	2016	2017	2018	2019
Gépjárműadó	540	544	693	764	755
Iparűzési adó	17.538	12.573	3.355	917	13.869
Egyéb közhatalmi bevétel	19	24	10	24	30

III.

Az önkormányzat 2019-2024 időszakban végrehajtandó feladatai

Vámoscsalád Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2019-2024 évekre a következő fejlesztési elképzeléseket határozza meg:

„Teljesítsünk együtt Vámoscsaládért !”

Településfejlesztési, karbantartási feladatok

Járdafelújítás folytatása, pályázati forrás bevonásával.

Az önkormányzati tulajdonú Petőfi utca felújítása, pályázati forrás felhasználásával.

A település és környezetének szépítése, parkosítása, a meglevő zöldterületek gondozása, védelme, gyarapítása.

Játszótéri eszközök folyamatos karbantartása, bővítése

A falukép javítása érdekében megkezdett beruházások folytatása, pályázati segítségével.

Ravatalozó felújítása, a temetőben közvilágítás kiépítése, közlekedő utak kialakítása.

Sport, kultúra, rendezvények támogatása

A képviselőtestület fontosnak tartja a helyi lakossági önszerveződések - Polgárőr Egyesület, Vámoscsaládért Egyesület, Vöröskereszt - valamint egyéb lakossági önszerveződések, továbbá a helyi művészeti - kulturális csoportok támogatását.

Folyamatosan fejleszteni kell a könyvtári illetve közművelődési szolgáltatásokat.

Törekedni kell a település hagyományainak újra felfedezésére, a hagyományok ápolására, a település értékeinek bemutatására, színvonalas rendezvények szervezésére.

Az éves költségvetésben biztosítani kell az ezek megrendezéséhez illetve a pályázati önerőhöz szükséges pénzeszközöket.

Munkahelyteremtés – az Önkormányzat saját bevételeinek növelése

Minden lehetséges módon támogatni kell a településen a helyi vállalkozók, vagy más vállalkozások által megvalósításra tervezett munkahelyteremtő beruházásokat. A helyi foglalkoztatás javítása mellett arra is törekedni kell, hogy munkaképes korú lakosság telepedjen meg a községben.

Idegenforgalom

A helyi rendezvények színvonalának emeléséve növelni kell a település idegenforgalmát.

Folyamatosan karban kell tartani a település honlapját. Az idegenforgalmi lehetőségek feltárása, kiaknázása érdekében ki kell kérni a helyi vállalkozók és a helyben lakó külföldiek véleményét, segítségét.

Adópolitika

Törekedni kell arra, hogy a helyi adóbevételek az adófizetésre kötelezettek árbevételeinek emelkedése, illetőleg az adózók számának gyarapodása következtében növekedjenek, nem pedig az adótárgyak számának, illetve az adókulcsok emelése miatt.

IV.

A program megvalósításának eszközrendszere

A programban kitűzött fejlesztési elképzelések megvalósításához forrásokra van szükség.

A fejlesztésekhez szükséges pénz és külső támogatás csak stabil költségvetés mellett biztosítható.

Továbbra is keresni kell tehát azokat a lehetőségeket, amelyek a bevétel növelését, illetve minőségromlás nélküli kiadáscsökkenést eredményeznek illetve még nagyobb jelentősége lesz a pályázati forrásoknak.

Törekedni kell arra, hogy minél több pályázatot nyújtson be az önkormányzat a különböző elképzelések megvalósítása érdekében.

Egyes feladatok hatékonyabb megvalósítása érdekében pedig szorosabban együtt kell működni a szomszédos településekkel valamint a civil szervezetekkel.

Vámoscsalád Község Polgármestere a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a Képviselő-testület feladat és hatáskörében eljárva Önkormányzat 2019-2024. évi időszakra vonatkozó gazdasági programját 4/2020.(V.12.) számú határozatával fogadta el.

Vámoscsalád, 2020. május 12.

Biczó Endre
polgármester